

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2014 M. I KETVIRTĮ

Vilnius, 2014

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt
2014 m. birželis

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS	7
1.1. Rinkos dalyviai	7
1.2. Rinkos apimtis	7
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	11
2.1. Rinkos dalyviai	11
2.2. Rinkos apimtis	11
2.3. Investicijos.....	12
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS	13
3.1. Rinkos dalyviai	13
3.2. Rinkos apimtis	13
3.3. Investicijos.....	14
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	15
4.1. Rinkos dalyviai	15
4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	16
4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka	17
4.4. Rinkos operatoriaus veikla	22
4.5. Investicijos.....	23

ĮVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2014 m. I ketv. gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą.¹ Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų, Europos centrinio banko, Lietuvos banko duomenis.

Esminiai 2014 m. I ketv. įvykiai:

- Gamtines dujas importuojantys rinkos dalyviai 2014 m. I ketv. importavo 868,6 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 17 proc. mažiau nei 2013 m. I ketv.
- Importo sąnaudos mažėjo 31,32 proc. ir siekė 597 mln. Lt.
- Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2014 m. I ketv. buvo 1180 Lt/tūkst. m³ ir buvo 8,6 proc. mažesnė nei 2013 m. I ketv.
- 2014 m. I ketv. gamtinių dujų tranzito apimtys, palyginti su 2013 m. I ketv., didėjo 4,4 proc., o perdavimas Lietuvos vartotojams mažėjo 15,5 proc. Vidutiniškai per šių metų pirmąjį ketvirtį perdavimo sistema buvo transportuota 7,74 proc. mažiau dujų, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu.
- Perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų išaugo 11,8 proc.
- 2014 m. I ketv. paskirstyta 306,4 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 21,2 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- 2014 m. I ketv. skirstymo veiklos pajamos sudarė 70,5 mln. Lt. ir, palyginti su 2013 m. I ketv., jos sumažėjo 0,84 proc.
- Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka 2014 m. I ketv. palyginti su 2013 m. I ketv. sumažėjo 8,5 proc., t. y. nuo 663 mln. m³ iki 681 mln. m³.
- Gamtinių dujų tiekėjai, veikiantys didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2014 m. I ketv. gavo 229,6 mln. Lt pajamų, arba 59,98 mln. Lt mažiau nei 2013 m. I ketv.
- Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje veiklą pradėjo UAB „Grata group“, kuri 2014 m. I ketv. gamtines dujas tiekė nebuitiniams vartotojams.

¹ *Pastaba: ankstesnių laikotarpių ataskaitose informacija nesutampa su šioje ataskaitoje pateiktais duomenimis, nes įsigaliojus 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas), didmeninė rinka ataskaitoje yra aprašyta pagal taikytinas jo nuostatas. Vadovaujantis Reglamento 2 straipsnio 4–8 punktais, rinkos dalyviai (fiziniai ar juridiniai asmenys), sudarantys sandorius vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų, kurioje prekiaujama didmeniniais energetikos produktais, įskaitant gamtinių dujų tiekimo sutartis ir kurių suvartojimas yra didesnis nei 600 GWh, priskiriami didmeninei energijos rinkai.*

- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje patiekta 287,64 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 17,44 proc. mažiau nei 2013 m. I ketv. Tiekimas nebuitiniams vartotojams mažėjo 21,3 proc., o buitiniams – 0,5 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

- Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyvių pajamos iš buitiniams vartotojams patiektų dujų 2014 m. I ketv. sudarė 87,6 mln. Lt ir, palyginti su 2013 m. I ketv., buvo 9,8 proc. mažesnės. Pajamos iš nebuitinių vartotojų segmento 2014 m. I ketv. buvo 26,2 proc. mažesnės nei 2013 m. I ketv. ir siekė 278 mln. Lt.

- UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje buvo sudaryti 35 sandoriai ir suprekiauta 2,4 mln. m³ gamtinių dujų.

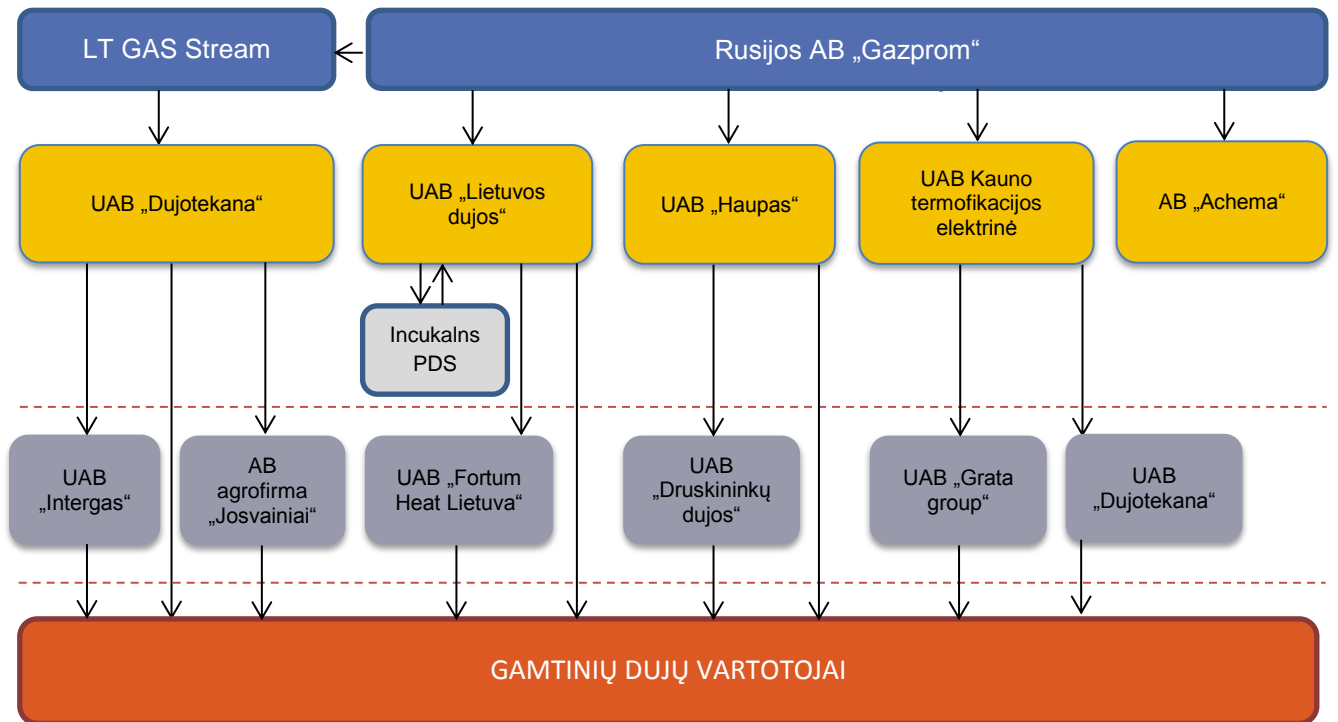
- 2014 m. I ketv. perdavimo sistemos operatorius investavo 4,1 mln. Lt, skirstymo sistemos operatoriai investavo 2,75 mln. Lt. Gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčios įmonės analizuojamu laikotarpiu investicijų neatliko.

- Komisija, siekdama užtikrinti, kad teisė naudotis AB „Amber Grid“ valdoma perdavimo sistema būtų suteikta lygiomis sąlygomis, nediskriminuojant sistemos naudotojų, 2014 m. sausio 31 d. nutarimu O3-35 „Dėl naudojimosi akcinės bendrovės „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklių derinimo“ suderino Naudojimosi AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisykles.

- Komisija, 2014 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. O3-53 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. vasario 28 d. nutarimo O3-46 „Dėl BALTPPOOL UAB prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento derinimo“ pakeitimo“, pakeitė UAB „Baltpool“ prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento priedą ir išdėstė jį nauja redakcija. Šiuo pakeitimu buvo pritarta UAB „Baltpool“ sprendimui 2014 m. palikti galioti 100 proc. nuolaidą pirminei registracijai ir metinės narystės įkainiams.

Ataskaitoje nagrinėjamos gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkos. 1 paveiksle pavaizduota gamtinių dujų rinkos struktūra 2014 m. I ketv. pagal sudarytas dvišales sutartis.

1 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra 2014 m. I ketv. pagal sudarytas dvišales sutartis

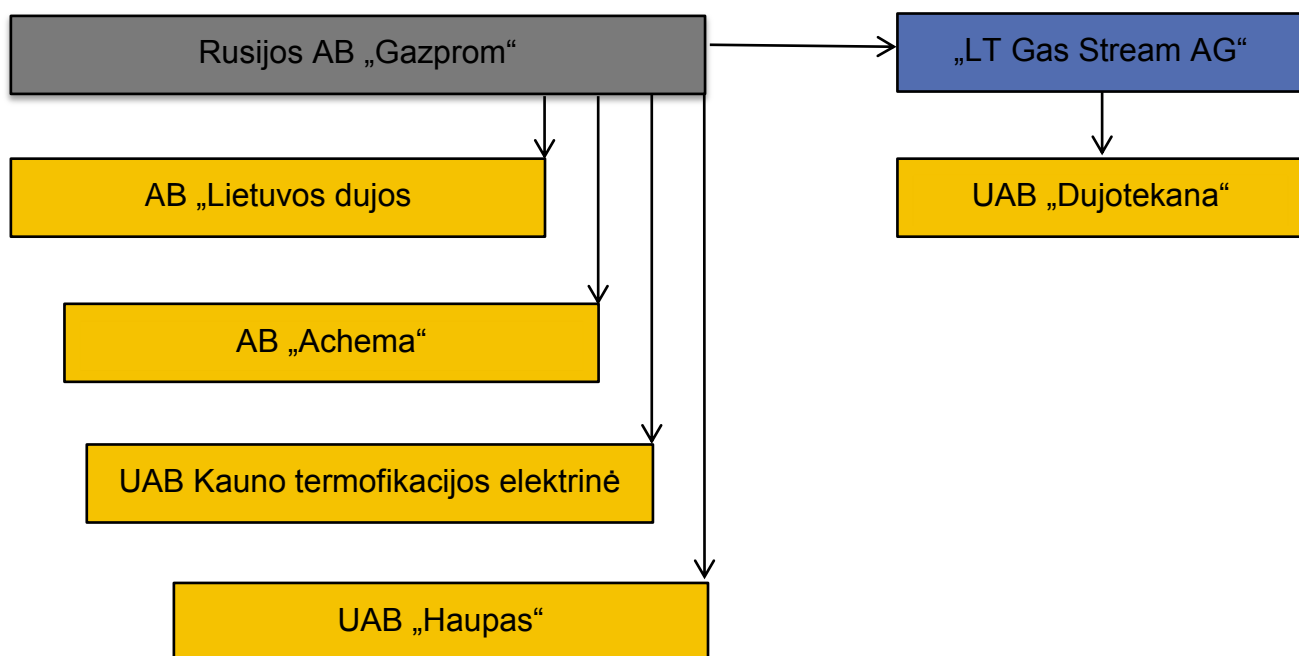
Šaltinis – Komisija.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

1.1. Rinkos dalyviai

2014 m. I ketv. gamtinių dujų importo rinkoje veikė tie patys rinkos dalyviai kaip ir 2013 m. Gamtines dujas importavo AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė. Gamtinės dujos į Lietuvą 2014 m. I ketv. buvo importuojamos iš vienintelio išorinio tiekėjo – Rusijos AB „Gazprom“. UAB „Dujotekana“ dujas importavo iš tarpininko „LT GAS Stream AG“, o ne tiesiogiai iš AB „Gazprom“.

2 pav. **Gamtinių dujų importo į Lietuvą segmento dalyviai**

Šaltinis – Komisija.

1.2. Rinkos apimtis

2014 m. I ketv. į Lietuvą importuota 868,9 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 17 proc. mažiau nei 2013 m. I ketv., kai buvo importuota 1046,6 mln. m³ dujų, ir 22,5 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv. Visi gamtinių dujų rinkos dalyviai, išskyrus UAB Kauno termofikacijos elektrinę, 2014 m. I ketv. importavo mažiau gamtinių dujų nei 2013 m. tuo pačiu laikotarpiu. 2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv. AB „Lietuvos dujos“ importuotų gamtinių dujų kiekiai mažėjo 14,2 proc., UAB „Dujotekana“ – 79,5 proc., UAB „Haupas“ – 39,61 proc., AB „Achema“ – 3 proc. Tuo tarpu UAB Kauno termofikacijos elektrinės importuotų gamtinių dujų kiekis didėjo 23,3 proc.

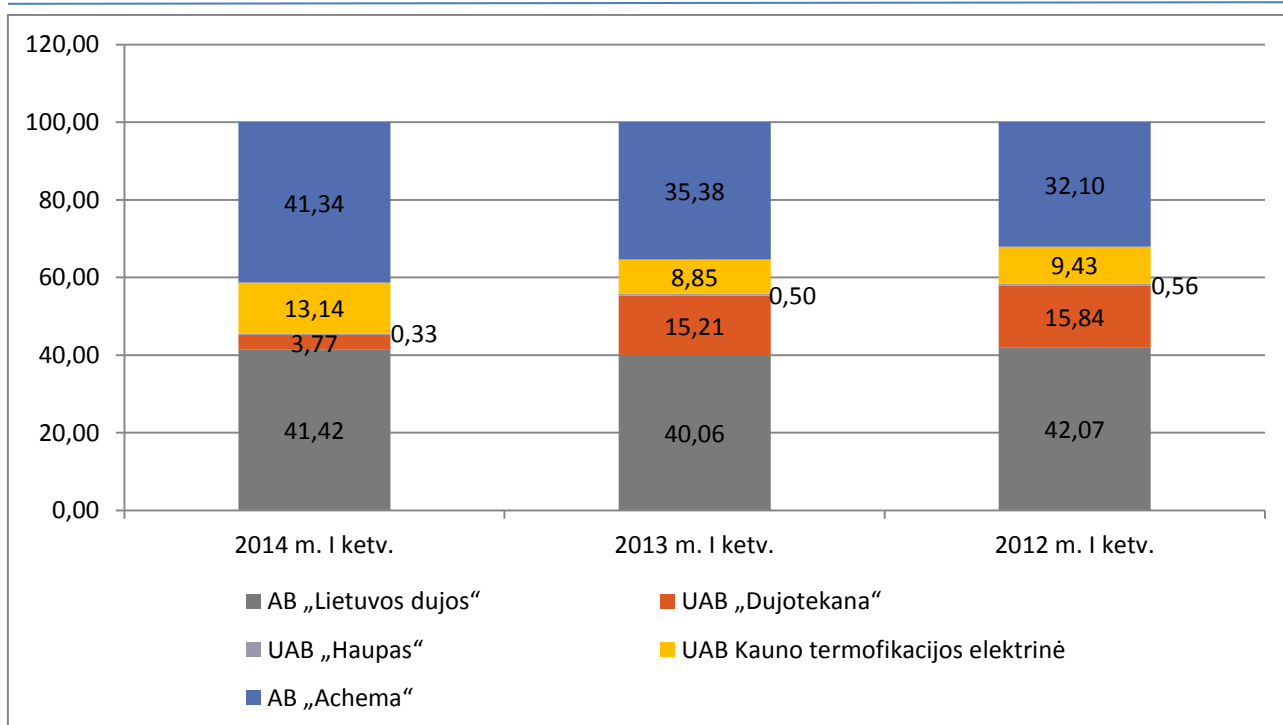
1 lentelė. Į Lietuvą importuotų gamtinių dujų kiekiai, tūkst. m³, 2012–2014 m. I ketv.

Importuotojas	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	359 821	419 310	-14,19	471 244	-23,64
UAB „Dujotekana“	32 707	159 233	-79,46	177 420	-81,57
UAB „Haupas“	2 866	5 183	-44,71	6 275	-54,33
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	114 141	92 580	23,29	105 606	8,08
AB „Achema“	359 108	370 273	-3,02	359 617	-0,14
Iš viso:	868 643	1 046 579	-17,00	1 120 162	-22,45

Šaltinis – Komisija.

Vertinant rinką pagal importuotų gamtinių dujų kiekį, 2014 m. I ketv. didžiausias rinkos dalis užėmė AB „Lietuvos dujos“ ir AB „Achema“, atitinkamai – 41,34 proc. ir 41,42 proc. Pažymėtina, kad AB „Lietuvos dujos“ užimama rinkos dalis augo 1,36 proc. punkto, o AB „Achema“ - 5,96 proc. punkto, UAB Kauno termofikacijos elektrinė – 4,29 proc. punkto, palyginti su tuo pačiu 2013 m. laikotarpiu. UAB „Dujotekana“ dalis sumažėjo nuo 15,21 proc. iki 3,77 proc., UAB „Haupas“ rinkos dalis sumažėjo 0,17 proc. punkto iki 0,33 proc.

3 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2012–2014 m. I ketv. duomenis (proc.)

Šaltinis – Komisija.

2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos mažėjo 31,23 proc., o lyginant su 2012 m. I ketv., mažėjo 38,26 proc.

2 lentelė. **Į Lietuvą importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų dinamika, tūkst. Lt***

Importuotojas	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“**	426 793	538 761	-20,78	597 253	-28,54
UAB „Dujotekana“	38 783	205 071	-81,09	227 950	-82,99
UAB „Haupas“	3 675	6 863	-46,45	7 977	-53,93
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	127 352	117 956	7,97	134 405	-5,25
Iš viso:	596 603	868 650	-31,32	967 585	-38,34

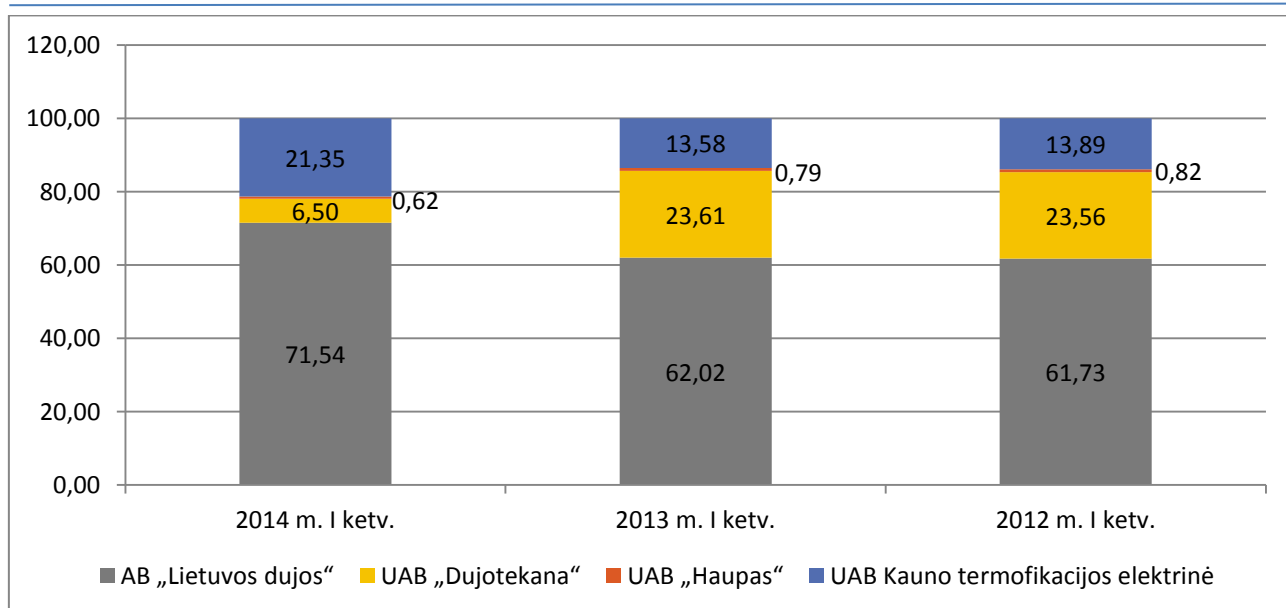
*-nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

**-nevertinama AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų importo kainos sumažėjimas

Šaltinis – Komisija.

Vertinant rinką pagal importo sąnaudas, 2014 m. I ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 71,54 proc. užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus augo 9,52 proc. punkto). UAB Kauno termofikacijos elektrinės užimama rinkos dalis didėjo nuo 13,58 proc. iki 21,35 proc. UAB „Dujotekana“ ir UAB „Haupas“ rinkos dalys mažėjo atitinkamai 17,1 ir 0,17 proc. punkto.

4 pav. **Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importo sąnaudas 2012–2014 m. I ketv. proc.***

*nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų ir AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų importo kainos sumažėjimo

Šaltinis – Komisija.

Importuojamų gamtinių dujų kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių, t. y. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) kainos pasaulinėje rinkoje bei euro ir JAV dolerio kurso santykio. Alternatyvaus kuro rūšių kainos 2014 m. I ketv., lyginant su 2013 m. I ketv. mažėjo: 1 proc. sieringumo mazuto, priklausomai nuo mėnesio, kaina kito nuo -6,99 iki -5,93 proc., o dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) – nuo -4,03 iki -2,05 proc. JAV doleris 2014 m. vasario ir kovo mėn. buvo 4,95–7,13 proc. punkto pigesnis lito atžvilgiu nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu.

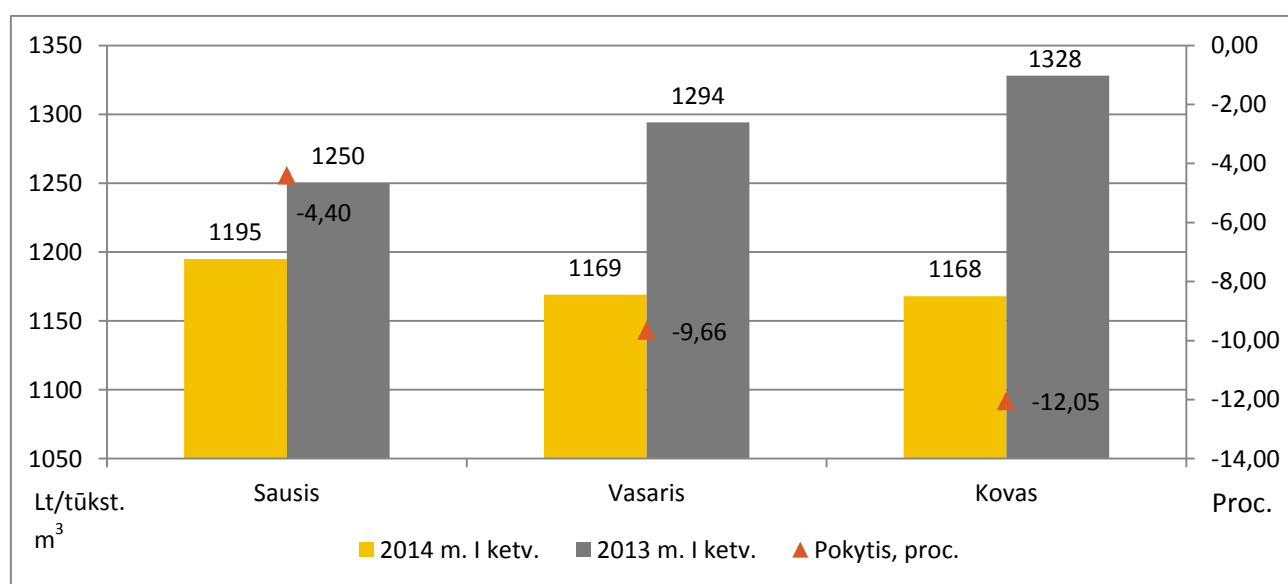
3 lentelė. **1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) 6 mėn. kainos ir valiutų kursų santykio 2013–2014 m. I ketv. palyginimas**

Gamtinių dujų importo kainos veiksnys	Mėnuo	Kaina, JAV dol./t		Pokytis, proc.
		2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	
1 proc. sieringumo mazutas	Sausis	606,52	647,96	-6,40
	Vasaris	603,03	648,33	-6,99
	Kovas	606,02	644,24	-5,93
Dyzelinis kuras (0,1)	Sausis	927,26	946,65	-2,05
	Vasaris	927,35	958,72	-3,27
	Kovas	925,41	964,3	-4,03
Lt/JAV dol.	Sausis	2,5546	2,5482	0,25
	Vasaris	2,4997	2,6299	-4,95
	Kovas	2,5042	2,6964	-7,13

Šaltinis – Europos centrinis bankas, AB „Lietuvos dujos“, Komisija.

Alternatyvių kuro rūšių kainų pokyčiai lėmė, kad 2014 m. I ketv. importuojamų gamtinių dujų kaina buvo 8,59 proc. mažesnė nei 2013 m. I ketv. ir siekė 1180 Lt už tūkst. m³ (2013 m. I ketv. vidutinė importuojamų dujų kaina buvo 1291 Lt už tūkst. m³).

5 pav. **Vidutinė gamtinių dujų importo kaina, Lt/tūkst. m³ 2013–2014 m. I ketv.***

*Nevertinamas AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų importo kainos sumažėjimas
Šaltinis – Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

2.1. Rinkos dalyviai

2014 m. I ketv. gamtinių dujų perdavimo rinkoje veikė vienas operatorius – AB „Amber Grid“, kuriam Komisija terminuotą gamtinių dujų perdavimo licenciją išdavė 2013 m. liepos 18 d. Licencijuojamos veiklos teritorija apima visas 10 Lietuvos apskričių. Tranzito veikla, kaip tai nustatyta Gamtinių dujų įstatymo 20 straipsnyje, nėra reguliuojama, šią veiklą vykdo perdavimo tinklo operatorius AB „Amber Grid“.

2.2. Rinkos apimtis

Perdavimo sistemos operatorius 2014 m. I ketv. transportavo 1540.7 mln. m³ gamtinių dujų. 862,85 mln. m³ arba 56 proc. viso kiekio teko Lietuvos vartotojams, o 677,87 mln. m³ buvo transportuota į Rusiją. Iš viso per šių metų pirmąjį ketvirtį buvo transportuota 7,74 proc. mažiau dujų, negu 2013 m. I ketv. Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos vartotojams 2014 m. I ketv. buvo 15,47 proc. mažesnis nei 2013 m. I ketv. ir siekė 863 mln. m³ gamtinių dujų.

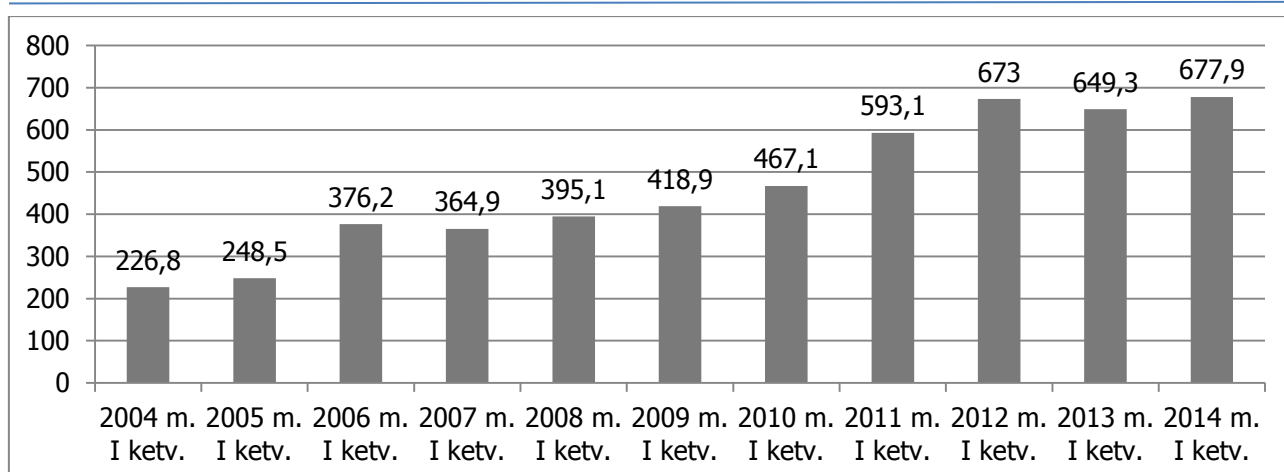
4 lentelė. **Gamtinių dujų perdavimo apimtys, tūkst. m³**

Perdavimas	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
Perdavimas LT vartotojams	862 850	1 020 702	-15,47	1 087 445	-20,65
Tranzitas	677 876	649 287	4,40	672 971	0,73
Iš viso:	1 540 726	1 669 989	-7,74	1 760 416	-12,48

Šaltinis – Komisija.

Perdavimo sistemos operatorius 2014 m. I ketv., gavo 38,3 mln. Lt pajamų (nevertinant tranzito transportavimo perdavimo sistema pajamų ir pajamų už perdavimo pajėgumų viršijimą). 2014 m. I ketv. perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų išaugo 11,82 proc., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2013 m.

2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., gamtinių dujų tranzito dalis perdavimo rinkos struktūroje išaugo 5,12 procentinio punkto, tranzito apimtys kiekybine išraiška didėjo 4,4 proc.

6 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika, mln. m³, 2004–2014 m. I ketv.

Šaltinis – Komisija.

2.3. Investicijos

2014 m. I ketv. į perdavimo veiklą buvo investuota 4,1 mln. Lt., palyginti su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu, investicijos į gamtinių dujų perdavimo veiklą yra 80,98 proc. mažesnės (2013 m. I ketv. buvo investuota 21,6 mln. Lt.).

Analizuojamu laikotarpiu daugiausiai (94 proc.) buvo investuota į magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai statybą (3,89 mln. Lt). Likusi dalis investicijų buvo skirta dujotiekių, kompresorinių ir skirstymo stočių rekonstrukcijai ir atstatymui.

5 lentelė. Investicijos į gamtinių dujų perdavimo veiklą, 2013–2014 m. I ketv.

	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, tūkst. Lt	Pokytis, proc.
Investicijos, tūkst. Lt	4 115,9	21 643,0	17 527,1	80,98

Šaltinis – Komisija.

Didžioji dalis 2013 m. I ketv. investicijų, t. y. 18,7 mln. Lt buvo investuota į dujų sistemos plėtrą. Magistralinio dujotiekio nuo atšakos į Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statybai buvo skirta daugiau nei 9 mln. Lt, o magistralinio dujotiekio nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2 statybai – 9,7 mln. Lt

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

3.1. Rinkos dalyviai

Komisijos išduotas gamtinių dujų skirstymo veiklos licencijas 2014 m. I ketv. turėjo ir veiklą vykdė šešios įmonės. Skirstymo rinkos dalyvių skaičius 2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m., nepakito.

6 lentelė. Įmonės, turinčios gamtinių dujų skirstymo licencijas, 2014 m. I ketv.

Eilės. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1.	AB „Lietuvos dujos“	Taip
2.	AB agrofirma „Josvainiai“	Taip
3.	UAB „Intergas“	Taip
4.	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Taip
5.	UAB „Druskininkų dujos“	Taip
6.	AB „Achema“	Taip

Šaltinis – Komisija.

3.2. Rinkos apimtis

2014 m. I ketv. gamtinių dujų skirstymo sistema buvo transportuota 306,4 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, paskirstytų gamtinių dujų apimtys mažėjo 21,19 proc.

Buitiniams vartotojams 2014 m. I ketv. buvo paskirstyta 63,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 20,8 proc. viso paskirstyto gamtinių dujų kiekio. Buitiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis 2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv. sumažėjo 0,5 proc.

Nebuitiniams vartotojams 2014 m. I ketv. paskirstyta 242,6 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 79,2 proc. iš viso paskirstyto gamtinių dujų kiekio. Palyginti su 2013 m. I ketv., 2014 m. I ketv. nebutiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 25,28 proc.

Gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūra pagal skirstymo veiklos licencijas turinčių įmonių paskirstytą gamtinių dujų kiekį 2014 m. I ketv. išliko panaši kaip ir 2013 m. I ketv. – didžiausią skirstymo rinkos dalį užima AB „Lietuvos dujos“. Ši įmonė per pirmąjį šių metų ketvirtį paskirstė 301 mln. m³ gamtinių dujų arba 98,2 proc., iš visų paskirstytų gamtinių dujų kiekio. Rinkos dalyvių paskirstytų gamtinių dujų kiekiai pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtys, 2013–2014 m. I ketv. tūkst. m³**

Įmonė	Iš viso			Buitiniai vartotojai			Nebuitiniai vartotojai		
	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	300 958	377 328	-20,24	63 694	64 013	-0,50	237 264	313 315	-24,27
UAB „Intergas“	3 663,7	8 793,4	-58,34	26,44	24,33	8,67	3 637,25	8 769,61	-58,52
UAB „Fortum heat Lietuva“	893	1 816,4	-50,84	1,85	2,29	-19,04	891,13	1 814,11	-50,88
UAB „Druskininkų dujos“	70,9	80,7	-12,21	39,16	40,8	-4,02	31,69	39,9	-20,58
AB agrofirma „Josvainiai“	825,7	800,6	3,14	13,7	17,3	-20,81	812	783,3	3,66
Iš viso:	306 411	388 819	-21,19	63 775,2	64.097,2	-0,5	242 636	324 722	-25,28

Šaltinis – Komisija.

2014 m. I ketv. skirstymo veiklos pajamos gautos iš sistemos naudotojų sudarė 70,5 mln. Lt. Pajamos, gautos iš buitinių vartotojų, 2014 m. I ketv. sudarė 23,89 mln. Lt ir buvo 16,11 proc. didesnės nei 2013 m. I ketv. Pajamos iš skirstymo veiklos nebuitiniams vartotojams 2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., mažėjo 8,6 proc. ir sudarė 46,6 mln. Lt.

3.3. Investicijos

2014 I ketv. gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai į skirstymo veiklą investavo 2,76 mln. Lt t. y. 16,4 proc. daugiau nei praėjusių metų pirmąjį ketvirtį. Beveik visa šių investicijų dalis buvo skirta skirstomiesiems dujotiekio tinklams tiesti, atstatyti ar rekonstruoti. 2014 m. I ketv. buvo prijungti 496 nauji vartotojai, o 2013 m. I ketv. – 483 nauji vartotojai.

8 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo investicinės veiklos rodiklių palyginimas, 2012–2014 m. I ketv., tūkst. Lt**

Investicijos	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	2 716	2 370	14,6	3 657	-25,7
UAB „Intergas“	43	0		723,00	-94,05
Iš viso:	2 759	2 370	16,41	4 380,8	-37,01
Prijungta naujų vartotojų					
AB „Lietuvos dujos“	494	483	2,3	442	11,76
UAB „Druskininkų dujos“	2	0		0	
Iš viso:	496	483	2,7	442	12,22

Šaltinis – Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

4.1. Rinkos dalyviai

Komisija, 2014 m. I ketv. gamtinių dujų tiekimo licenciją išdavė 2 ūkio subjektams – NORDARSI OU ir UAB „European Gas Trading Group“. Analizuojamu laikotarpiu gamtinių dujų tiekimo licencijas turėjo 29 gamtinių dujų tiekimo įmonės, tačiau gamtinių dujų tiekimo veiklą vykdė 10 įmonių.

9 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčios įmonės 2014 m. I ketv.**

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1.	AB „Lietuvos dujos“	Vykdė
2.	AB agrofirma „Josvainiai“	Vykdė
3.	UAB „Prekybos namai Giro“	Nevykdė
4.	UAB „Dujotekana“	Vykdė
5.	Bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė UAB „Stella Vitae“	Nevykdė
6.	AB „Achema“	Vykdė
7.	UAB „Intergas“	Vykdė
8.	UAB „Haupas“	Vykdė
9.	UAB „Druskininkų dujos“	Vykdė
10.	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	Vykdė
11.	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Vykdė
12.	UAB „Imlitex“	Nevykdė
13.	AB „Lietuvos energija“	Nevykdė
14.	UAB „Baltic Energy Services“	Nevykdė
15.	UAB „Enefit“	Nevykdė
16.	UAB „Grata group“	Vykdė
17.	UAB „Dolaurus“	Nevykdė
18.	AB „Panevėžio energija“	Nevykdė
19.	UAB „SBE Energy“	Nevykdė
20.	UAB „SOGA Baltic Oil“	Nevykdė
21.	UAB „Energijos tiekimas“	Nevykdė
22.	AB „Šiaulių energija“	Nevykdė
23.	UAB „Energijos kodas“	Nevykdė
24.	UAB Energijos tiekimo centras	Nevykdė
25.	UAB „Eldu“	Nevykdė
26.	UAB „Elsonta“	Nevykdė
27.	UAB „Litgas“	Nevykdė
28.	NORDARSI OU	Nevykdė
29.	UAB „European Gas Trading Group“	Nevykdė

Šaltinis – Komisija.

4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka²

Vadovaujantis Reglamento 2 straipsnio 4–8 punktais, rinkos dalyviai (fiziniai ar juridiniai asmenys), sudarantys sandorius vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų, kurioje prekiaujama didmeniniais energetikos produktais, įskaitant gamtinių dujų tiekimo sutartis ir kurių suvartojimas yra didesnis nei 600 GWh, priskiriami didmeninei energijos rinkai. Remiantis 2013 m. duomenimis gamtinių dujų sektoriuje buvo 5 juridiniai asmenys, kurių suvartojimas siekė daugiau nei 600 GWh – AB „Klaipėdos energija“, UAB „Vilniaus energija“, UAB Kauno termofikacijos elektrinė, AB „Lietuvos energijos gamyba“ ir AB „Achema“.

2014 m. I ketv. didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota ir (ar) suvartota 623 mln. m³ gamtinių dujų t. y. 8,5 proc. mažiau nei 2013 m. I ketv., kai buvo parduota 681 mln. m³ gamtinių dujų ir 15,3 proc. mažiau nei 2012 m. I ketv. Šiuos pokyčius lėmė sumažėję UAB „Dujotekana“ pardavimai didmeninėje gamtinių dujų rinkoje. AB „Lietuvos dujos“ parduodami gamtinių dujų kiekiai 2014 m. I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., didėjo 21,05 proc. Atkreiptinas dėmesys, kad gamtines dujas didmeninėje gamtinių dujų rinkoje pradėjo pardavinėti UAB Kauno termofikacijos elektrinė, kuri prieš tai, gamtines dujas naudojo tik savo reikmėms. Didmeninės rinkos dalyviai ir struktūra pavaizduoti 10 lentelėje.

10 lentelė. **Didmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra 2012 m. I ketv.–2014 m. I ketv.**

Didmeninės gamtinių dujų rinkos dalyviai		2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	UAB „Fortum Heat Lietuva“	893	1 837	-51,39	1 890	-52,74
	UAB „Klaipėdos energija“	0	26 096	-100	28 864	-100
	AB „Lietuvos energijos gamyba“	0	8 360	-100	25 868	-100
	UAB „Vilniaus energija“	118202	62 096	90,35	78 192	51,17
	IŠ VISO	119 095	98 389	21,05	134 814	-11,66

² Pastaba: ankstesnių laikotarpių ataskaitose informacija nesutampa su šioje ataskaitoje pateiktais duomenimis, nes įsigaliojus 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas), didmeninė rinka ataskaitoje yra aprašyta pagal taikytinas jo nuostatas.

UAB „Dujotekana“	UAB „Intergas“	71	96	-26,04	76	-6,58
	AB agrofirma „Josvainiai“	835	828	0,85	849	-1,65
	UAB „Klaipėdos energija“	17 537	8 762	100,15	12 330	42,23
	AB „Lietuvos energijos gamyba“	12 108	10 557	14,69	28 500	-57,52
	UAB „Vilniaus energija“	0	99 545	-100	93 289	-100
	IŠ VISO	30 551	119 788	-74,50	135 044	-77,38
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	UAB „Dujotekana“	11 343	0		0	
	UAB „Grata group“	33 792	0		0	
	Savo reikmėms	69 006	92 580	-25,46	105 606	-34,66
	IŠ VISO	114 141	92 580	-25,46	105 606	-34,66
UAB „Haupas“	UAB „Druskininkų dujos“	71,5	80,5	-11,18	83,9	-14,78
AB „Achema“	Savo reikmėms	359 108	370 273	-3,02	359 617	-0,14
Didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduoti gamtinių dujų kiekiai		622 966	681 111	-8,54	735 165	-15,26

Šaltinis – Komisija.

Didmeninėje gamtinių dujų rinkoje prekyvę gamtinių dujų tiekėjai 2014 m. I ketv. gavo 229,6 mln. Lt pajamų arba 59,98 mln. Lt mažiau nei 2013 m. I ketv. 2012 m. I ketv. pajamas sudarė 358,2 mln. Lt. arba 56 proc. daugiau nei 2014 m. I ketv.

4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka³

Gamtinių dujų tiekimą 2014 m. I ketv. vykdė šios įmonės: AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“, UAB „Grata group“.

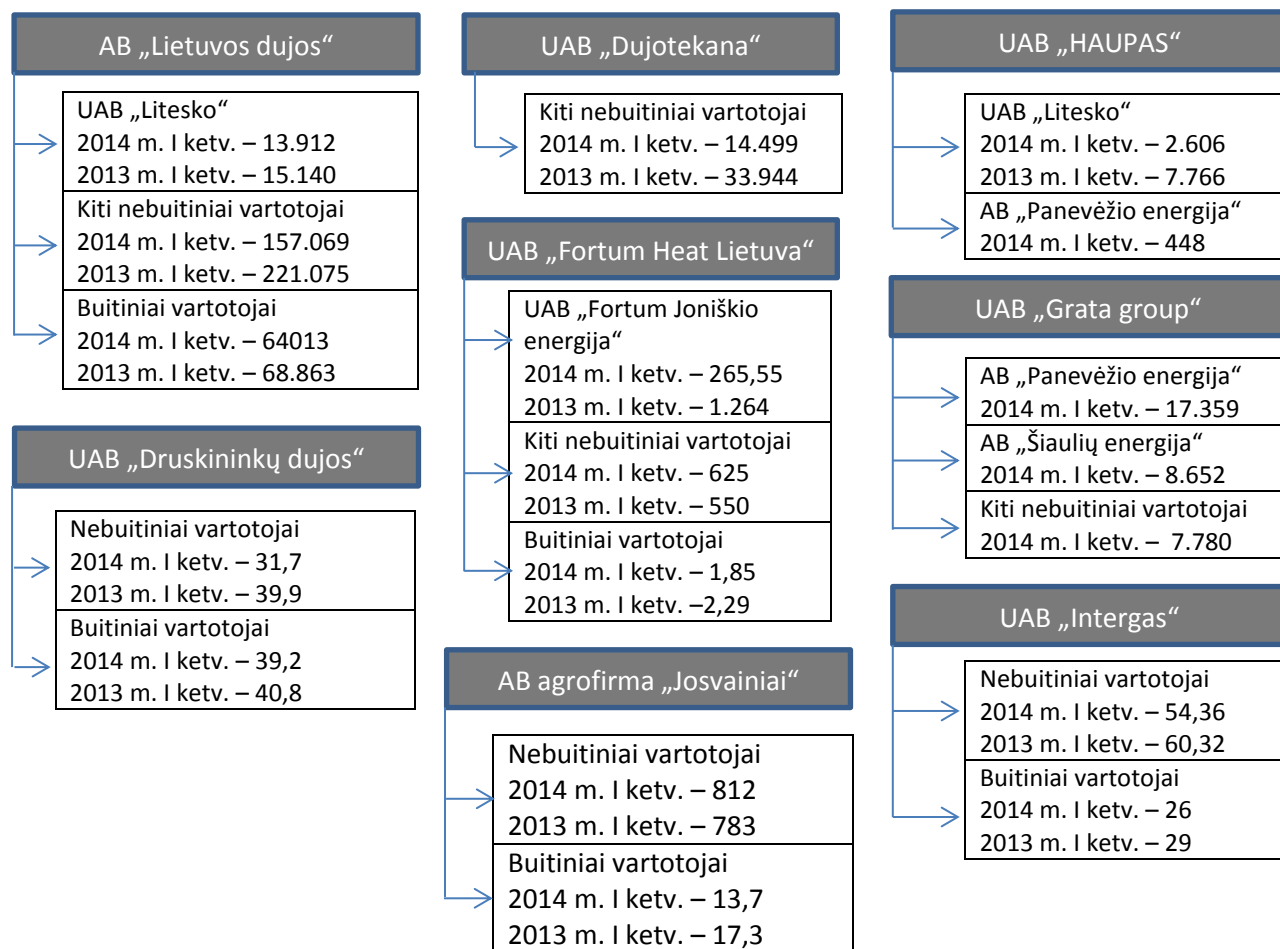
2014 m. I ketv. mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 287,64 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 17,14 proc. mažiau negu 2013 m. I ketv., kai buvo parduota 347,9 mln. m³ gamtinių dujų. Tam didžiausią įtaką turėjo 21,3 proc. sumažėję pardavimai buitiniams vartotojams ir 0,5 proc. buitiniams gamtinių dujų vartotojams.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2014 m I ketv., palyginti su 2013 m. I ketv., pardavimų koncentracija mažmeninėje rinkoje keitėsi: prie AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Dujotekana“, kurios 2013 m. I ketv. atitinkamai užėmė 97,63 proc. rinkos, prisijungė naujas rinkos

³ *Pastaba: ankstesnių laikotarpių ataskaitose informacija nesutampa su šioje ataskaitoje pateiktais duomenimis, nes įsigaliojus 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas), didmeninė rinka ataskaitoje yra aprašyta pagal taikytinas jo nuostatas. Pasikeitus didmeninės rinkos struktūrai, atitinkamai keitėsi ir mažmeninė rinka.*

dalyvis – UAB „Grata group“. Dabar šios 3 įmonės užima 98,26 proc. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos, likusi dalis – 1,74 proc, teko kitiems rinkos dalyviams. 2014 m. I ketv. AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“ ir UAB „Grata group“ užimamos rinkos dalys atitinkamai sudarė 81,45 proc., 5,05 proc. ir 11,76 proc.

7 pav. **Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra, 2014 m. I ketv. (tūkst. m³)**

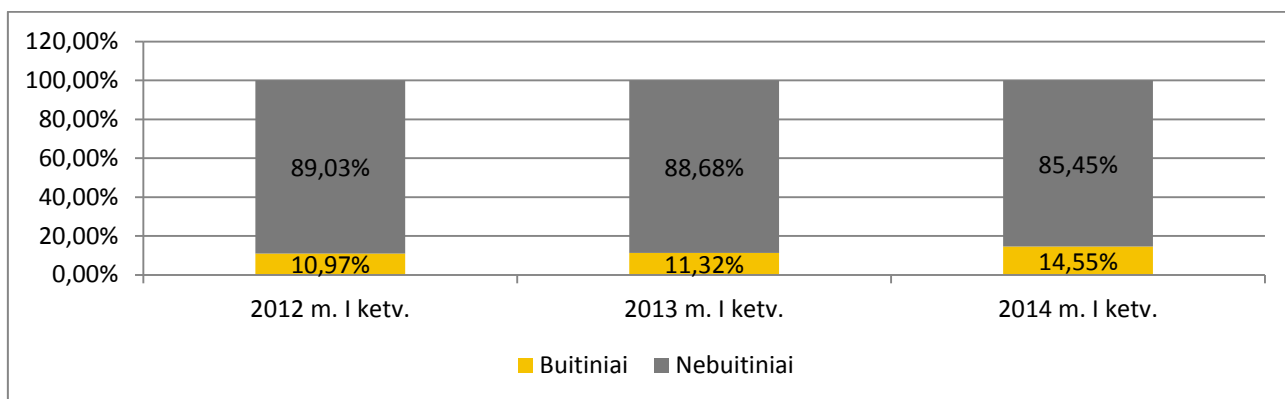

Šaltinis – Komisija.

2014 m. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūroje pagal nupirktus kiekius buitiniams vartotojams tenkanti dalis sudarė 14,55 proc. ir, palyginti su 2013 m. I ketv., išaugo 3,2 proc. Nebutinių vartotojų rinkos dalis 2014 m. I ketv. sudarė 85,45 proc.

8 pav. Rinkos struktūra pagal nupirktus gamtinių dujų kiekius, 2012–2014 m.

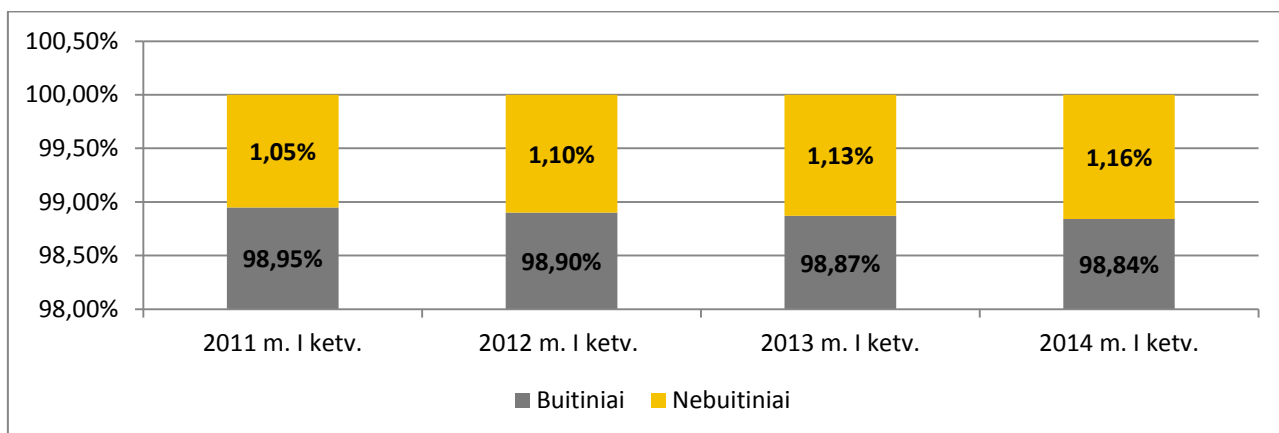
I ketv.

Šaltinis – Komisija.

2014 m. I ketv. Lietuvoje buvo 562,6 tūkst. gamtinių dujų vartotojų, iš kurių 556 tūkst. – buitiniai ir 6,5 tūkst. – nebutiniai. Vertinant rinkos struktūrą ilgesniu periodu, galima pastebėti, kad didėja nebutinių vartotojų, kurie naudoja gamtines dujas.

9 pav. Rinkos struktūra pagal vartotojų skaičių, 2011–2014 m. I ketv., proc.

Šaltinis – Komisija.

Buitiniai vartotojai, kurie pagal vartotojų skaičių užima 98,84 proc. visos mažmeninės vartotojų rinkos, suvartojo tik 14,55 proc. gamtinių dujų, kurios buvo pateiktos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje. Nebuitiniai vartotojai nupirko 84,45 proc. mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje pateikto gamtinių dujų kiekio, nors jų, kaip vartotojų skaičius, palyginti su buitinių vartotojų skaičiumi, buvo labai mažas – tik 1,16 proc.

Buitinių vartotojų segmentas:

2014 m. I ketv., kaip ir 2013 m., mažmeninėje rinkoje dujas buitiniams vartotojams tiekė 5 įmonės. Gamtinės dujos buvo tiekiamos 556 tūkst. buitinių vartotojų, kurių skaičius palyginti su 2013 m. I ketv., augo 0,4 proc.

2014 m. I ketv. buitiniai vartotojai suvartojo 63,8 mln. m³ gamtinių dujų t. y. 0,5 proc. mažiau negu 2013 m. I ketv. Buitiniai vartotojai už gamtines dujas sumokėjo 87,6 mln. Lt, t. y. 9,8 proc. (arba 9,5 mln. Lt) mažiau nei 2013 m. I ketv., kai už dujas buvo sumokėta 97,1 mln. Lt.

AB „Lietuvos dujos“ ir toliau išlieka pagrindinė gamtinių dujų tiekėja buitiniams vartotojams: 2014 m. I ketv. šios įmonės užimama rinkos dalis sudarė 99,87 proc. pardavimų.

11 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių buitiniams vartotojams palyginimas, 2013–2014 m. I ketv.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	Pokytis, proc.	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
AB „Lietuvos dujos“	63 694	64 013	-0,5	87 467	96 906	-9,74	99,87	99,86
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1,9	2,39	-20,50	2,83	4,13	-31,48	0,003	0,004
UAB „Intergas“	26,4	28,9	-8,65	33,3	38,46	-13,42	0,041	0,045
AB agrofirma „Josvainiai“	13,7	17,3	-20,81	19,08	28,7	-33,52	0,021	0,027
UAB „Druskininkų dujos“	39,2	40,8	-3,92	80,34	89,5	-10,23	0,061	0,064
Iš viso:	63 775,16	64.102,39	-0,51	87 602,54	97 066,79	-9,75	100	100

Šaltinis – Komisija.

Nebuitinių vartotojų segmentas:

Nebuitiniams vartotojams gamtines dujas mažmeninėje rinkoje 2014 m. I ketv. tiekė 8 įmonės, kurios nebutiniams vartotojams analizuojamu laikotarpiu pardavė 223,46 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2013 m. I ketv., nebutiniai vartotojai suvartojo 27,01 proc. mažiau gamtinių dujų.

12 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių patiekti gamtinių dujų kiekiai, 2012–2014 m. I ketv.**

Gamtinių dujų tiekėjai nebutiniams vartotojams	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	170 261	236 210	-27,92	239 235	-28,83
UAB „Dujotekana“	14 499	39 445	-63,24	41 451	-65,02
UAB „Haupas“	3 133	5 461	-42,64	6 198	-49,46
AB agrofirma „Josvainiai“	812	783	3,66	816	-0,43
UAB „Druskininkų dujos“	21	40	-46,30	42	-49,59
UAB „Fortum Heat Lietuva“	891	1.814	-50,88	1 858	-52,03
UAB „Intergas“	54	60	-9,81	59	-7,28
UAB „Grata group“	33 792	0		0	
Iš viso:	223 463	283 813	-21,26	289 659	-22,85

Šaltinis – Komisija.

Visų gamtinių dujų tiekimo įmonių pajamos iš nebutinių vartotojų 2014 m. I sumažėjo 26,2 proc. arba 98,76 mln. Lt., palyginti su 2013 m. I ketv ir sudarė 278 mln. Lt. Sparčiausiai mažėjo UAB „Dujotekana“, UAB „Fortum Heat Lietuva“ ir UAB „Druskininkų dujos“ gaunamos pajamos.

13 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių pajamos 2012–2014 m. I ketv.**

Gamtinių dujų tiekėjai nebutiniams vartotojams	2014 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc.	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	212 630	312 110	-31,87	315 271	-32,56
UAB „Dujotekana“	17 790	52 666	-66,22	55 255	-67,80
UAB „Haupas“	5 040	7 940	-36,52	9 511	-47,00
AB agrofirma „Josvainiai“	1 079	1 202	-10,20	1 140	-5,39
UAB „Druskininkų dujos“	39	74	-47,51	78	-49,79
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1 342	2 884	-53,47	2 902	-53,76
UAB „Intergas“	68	80	-15,49	79	-14,14
UAB „Grata group“	40 200	0		0	
Iš viso:	278 188	379 956	-26,20	384 236	-27,60

Šaltinis – Komisija.

Pagrindinę nebutinių vartotojų rinkos dalį, vertinant pagal parduotų gamtinių dujų kiekį, ir toliau užima AB „Lietuvos dujos“, kurios rinkos dalis 2014 m. I ketv. sumažėjo ir buvo 76,19 proc. (2013 m. I ketv. buvo 83,23 proc.). UAB „Dujotekana“ užimama rinkos dalis 2014 m. I ketv. sumažėjo iki 6,49 proc. (2013 m. I ketv. buvo 13,90), tokį pasikeitimą įtakojo naujas rinkos

dalyvis – UAB „Grata group“, kuris 2014 m. I ketv. užėmė 15,12 proc. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos.

14 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių užimama rinkos dalis pagal parduodamų dujų kieki 2012–2014 m. I ketv.**

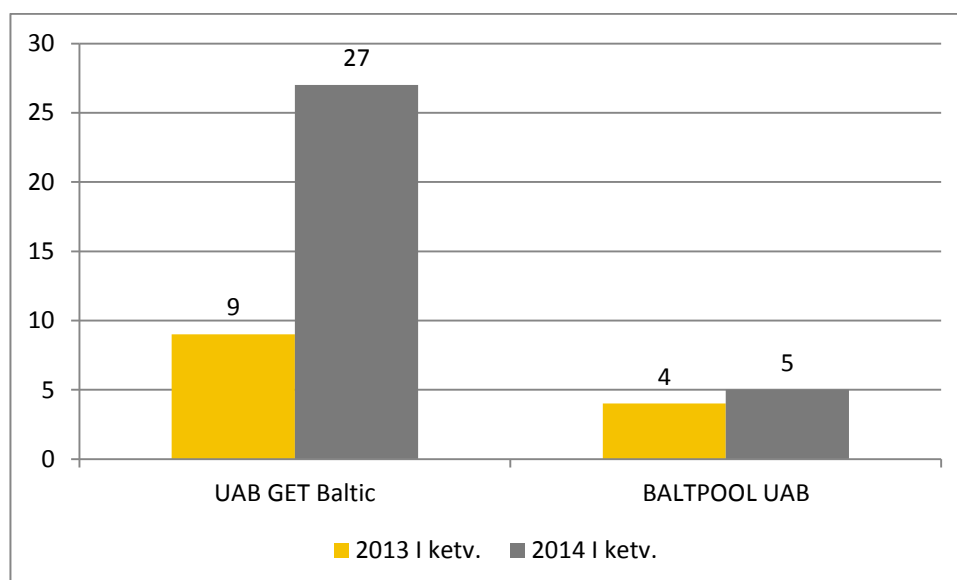
Gamtinių dujų tiekėjai nebutiniams vartotojams	2014 m. I ketv. proc.	2013 m. I ketv. proc.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2013 m. I ketv., proc. punktais	2012 m. I ketv.	2014 m. I ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. I ketv., proc. punktais
AB „Lietuvos dujos“	76,19	83,23	-7,04	82,59	-6,40
UAB „Dujotekana“	6,49	13,90	-7,41	14,31	-7,82
UAB „Haupas“	1,40	1,92	-0,52	2,14	-0,74
AB agrofirma „Josvainiai“	0,36	0,28	0,09	0,28	0,08
UAB „Druskininkų dujos“	0,01	0,01	0	0,01	0
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,40	0,64	-0,24	0,64	-0,24
UAB „Intergas“	0,02	0,02	0	0,02	0
UAB „Grata group“	15,12	-	-	-	-

Šaltinis – Komisija.

4.4. Rinkos operatoriaus veikla

2014 m. I ketv. gamtinių dujų biržose, kurių operatoriai yra UAB „Baltpool“ ir UAB „GET Baltic“, buvo registruoti 32 dalyviai.

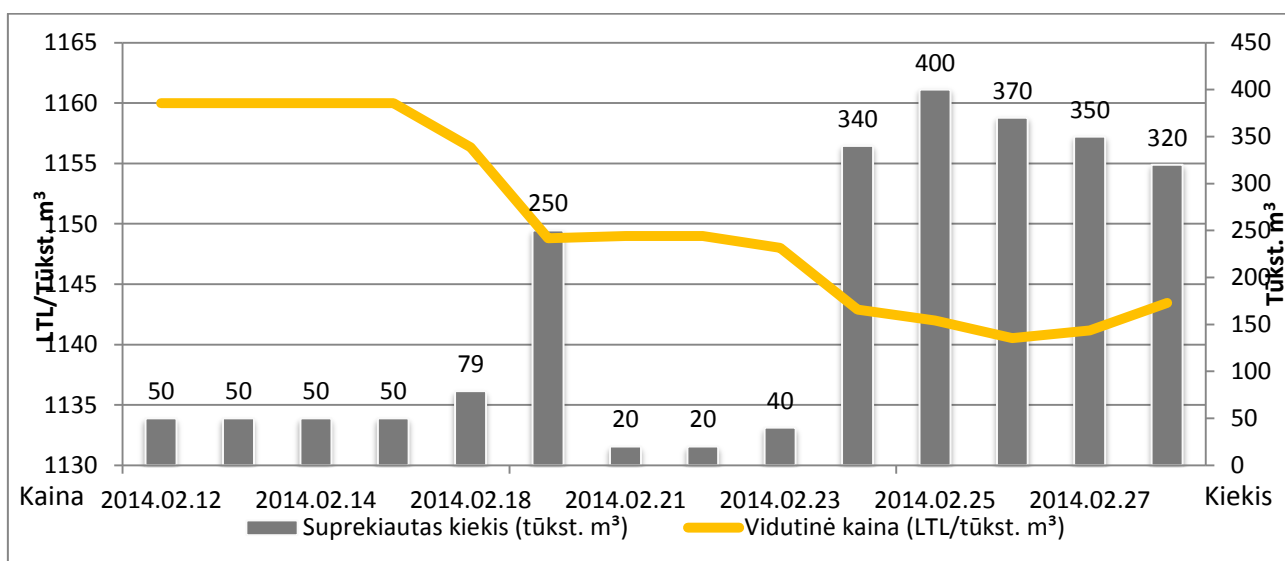
10 pav. **Biržos dalyvių skaičius 2013–2014 m. I ketv.**

Šaltinis – UAB „GET Baltic“, UAB „Baltpool“.

2014 m. I ketv. UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje buvo sudaryti 35 sandoriai, jų pagrindu buvo suprekiauta beveik 2,4 mln. m³ gamtinių dujų, palygini su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, gamtinių dujų biržoje parduotas gamtinių dujų kiekis išaugo 2.28 mln. m³. Vidutinė gamtinių dujų kaina biržoje buvo 1144,88 Lt/tūkst. m³ arba 12,31 proc. mažesnė nei 2013 m. I ketv. Mažėjanti gamtinių dujų kaina, augantis biržos dalyvių skaičius ir palankios sąlygos biržoje didina biržos likvidumą ir svarbą, nes 2014 m. I ketv. didėjo pavedimų pirkti ir pavedimų parduoti skaičius.

11 pav. Įvykdytų sandorių vidutinė gamtinių dujų kaina, Lt/tūkst. m³, 2014 m. I ketv.

Šaltinis – UAB „GET Baltic“.

UAB „Baltpool“ gamtinių dujų biržoje per 2014 m. I ketv. nebuvo sudarytas nė vienas sandoris.

4.5. Investicijos

2014 m. I ketv. įmonės, užsiimančios gamtinių dujų tiekimo veikla, į gamtinių dujų tiekimo veiklą neinvestavo.